

Kvinnan och staten

Elise Ottesen-Jensen

1926

När en fattig, olycklig kvinna behöver få reda på, hur hon skall kunna undvika att sätta ovälkomna barn till världen, träffar hon ögonblickligen på något som heter staten, som med sina lagar förbjuder henne att få denna kunskap. Ty staten behöver slavar och staten behöver soldater, och det är kvinnans plikt att föda alla dessa till världen.

Så snart det nya barnet har fötts kommer också staten för att inregistrera detsamma som sin egendom. Och så snart som den lilla varelsen, som mor lidit så mycket för att skaffa till världen, skrivits in i de stora kyrkoböckerna, är den för staten endast ett nummer, som staten kan handskas med ungefär som den behagar.

Och kvinnan ja hon finner sig stilla tigande i detta, som i så mycket annat. Staten, säger hon, det är något, som icke angår mig. Staten, det är något, som jag inte förstår mig på. Det där får karlarna ordna med.

Ja, så slöa äro kvinnorna ja männen med förresten att de låta staten få bestämma över deras liv från vaggan till graven, vare sig de behöva det eller ej.

När det lilla barnet blivit veckor gammalt ofta tidigare hämta de själva statens representant, prästen, och betalar honom för, att han skall slå lite ljumt vatten på barnets huvud och läsa några vidskepliga fraser över detsamma. Därigenom stärks ytterligare statens position och makt, den stat, som endast är till för att hjälpa överklassen att förslava underklassen, ja som till och med under hot om dödsstraff hotar arbetarungdomen att mörda sina klasskamrater i andra länder, för att de rika skola få mera guld!

När barnet blivit vid pass sex sju år, kommer åter staten in i hemmet och gör sin rätt gällande. Lille Olle eller lilla Maj-Britt skall börja statens skola, där man proppar dem fulla med fördomar av alla slag, för att vara säkra om, att de i sin ordning skola bliva lydiga slavar under staten, som far och mor varit.

Och händer det som jag vet ett fall i Norrland att mor icke har någon mat att skicka med dem vinterdagen och därför behåller dem hemma, då kommer strax staten, pekar på sina lagar och förklarar genom skolrådet, att här är det staten, och icke mor, som bestämmer över hennes barn. Ingen tredska: Staten har makt att göra sig åttlydd, om så behöves.

När barnet äntligen kommit i konfirmationsåldern, skall det enligt de religiösa fördomar, som statens uppfostran proppat i människorna, "gå fram", som det heter. Det skall svära troskap mot statens gud. Hur djupt statens tjänare prästerna vid detta tillfälle själva uppskatta betydelsen av denna föreställning framgår tydligen av det tillvägagångssätt, som en präst i Malmö begagnat sig av just i dagarna.

En flicka, som haft kortklippt hår, redan innan hon började konfirmationsundervisningen, fick en dag hjälp av sin syster att klippa håret lite kortare med den följd, att prästen nekade henne "gå fram" till konfirmationen. Han måste således mena att antingen kristendomen eller sedligheten eller bådadera sitta i långt hår, och skulle det vara fallet, då undrar jag, om det finnes plats för någon man uppe i hans guds himmel. Det kan i så fall inte vara synnerlig bevänt vare sig med kristendomen eller sedligheten hos kyrkans predikanter, ty de tillhöra ju alla det manliga, kortklippta könet...

Nog av, när så äntligen konfirmationen överstökats och pojkarna och flickorna bliva så stora, att de skaffa sig en fästman eller fästmö då stöta de åter på staten. Just när lyckan är som störst, bankar den på dörren och bjuder, att ingen får bilda hem tillsammans, utan att dess representant, antingen prästen eller borgmästaren givit dem lov. Och människorna de lyda blint, fördomsfulla och vidskepliga som de äro!

Naturligtvis är det ingen förnuftig människa i våra dagar som tror, att ett barn blir oäkta, om icke prästen eller borgmästaren läst några fraser för dess far och mor. Det barn, som födes utom lagligt äktenskap har givetvis kommit till världen på samma naturliga sätt som alla andra barn. Och dock böjer människorna sig för statens krav och spelar komedi på den dagen, då de skulle känna sig allra lyckligast i sitt liv; den dagen, då "han" och "hon" beslöt, att de från denna stund vilja leva som två älskande människor tillsammans.

Och uppmuntrade av denna framgång har i dagarna några socialdemokrater ni vet nog att de hålla på stat och lagar motionerat i riksdagen om en ny lag, som skall förbjuda gifta kvinnor att innehava statstjänst och allmänt uppdrag.

Denna sak angår icke i någon större grad arbetarkvinnorna. De statsanställda kvinnorna komma mestadels från borgarklassen. Men konsekvensen blir givetvis, att de gifta kvinnorna också på de privata arbetsplatserna komma i en särställning. Tyvärr händer det också på arbetarmöten, att till och med mycket radikala arbetare, som icke alls hålla på staten, kasta fram de gifta kvinnornas förvärvsarbete som en av orsakerna till den ohyggliga arbetslösheten, som råder för tillfället. Till den saken skola vi återkomma.

Men vad nu speciellt det nämnda lagförslaget angår, så kunna kvinnorna givetvis endast giva ett svar på ett sådant angrepp: att låta bli att ingår lagligt äktenskap. Att låta bli att bli erkända "gifta kvinnor".

I så motto torde kanhända detta nya lagangrepp mot kvinnorna från statens sida kunna föra det goda med sig, att det öppnar kvinnornas förståelse för, att det egentligen är nedsättande att låta främmande människor (borgmästare eller präst) blanda sig i deras samliv med den, de ha kär, och lagen kan således komma att framalstra en revoltanda, som bringa kvinnorna att strunta i statens lagparagrafer och följa sitt sunda förnuft och sitt samvetes lag.

I detta fall torde en sådan lag även medföra, att kvinnan börjar frigöra sig från en hel rad av de fördomar som nu håller henne i en ovärdig ofrihet. Och måhända torde den dagen icke vara fjärran, då vi i första hand giva statens hantlangare prästerna respass genom att icke låta döpa barnen, icke låta dem konfirmeras (med eller utan kortklippt hår), icke låta prästen viga oss och så vidare.

Kan den nya lagen åstadkomma detta, kan den ju ha sin vision.

Ottar

Det Anarkistiska Biblioteket

Elise Ottesen-Jensen
Kvinnan och staten
1926

Brand #9 1926

www.anarkistiskabiblioteket.se